

Variert om vold

Mia Cathrine Myhre

barnelege og seniorforsker ved Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress

Boken gir faglig påfyll for alle som har interesse for vold i nære relasjoner, men dekker ikke hele feltet.

BOK *Vold i nære relasjoner. Diskurser og fenomenforståelse*

REDAKTØRER Ole Greger Lillevik, Jens Severin Salamonsen og Ingen Nordhaug

FORLAG Gyldendal

ÅR 2019

SIDER 326

Vold i nære relasjoner er en antologi bestående av 15 kapitler skrevet av til sammen 21 forfattere, alle med solid erfaring fra arbeid med vold i nære relasjoner. Forfatterne har ulik fagbakgrunn, noen er forskere, andre klinikere og noen begge deler.

Boka demonstrerer både styrkene og svakhetene ved en antologi. Kapitlene er velskrevne med interessante temaer, og bærer preg av at forfatterne har skrevet om aspekter ved vold i nære relasjoner der de er spesielt engasjert. Svakheten blir at feltet som helhet ikke dekkes godt nok, i tillegg til at jeg savner flere sentrale temaer. For eksempel er det et kapittel om mennesker med kognitive funksjonsnedsettelse og problematisk eller skadelig seksuell atferd, men ingen andre kapitler som omhandler utøvere av vold spesielt. Videre er det to kapitler som omhandler familievernet, mens krisesentertilbudet ikke er selvstendig beskrevet. Det er imidlertid gitt plass til nyere problemstillinger og til mindre omtalte temaer, som digital vold i ungdommers nære relasjoner, vold i samiske samfunn og konflikt og forsoning ved seksuelle overgrep. Boka oppleves derfor som aktuell for de som har jobbet en stund i feltet.

Varierende kunnskapsgrunnlag

Kapitlene har også ulikt kunnskapsgrunnlag og varierende dokumentasjon av påstander. Noen kapitler, for eksempel det om ungdommers digitale vold av Carolina Øverlien og kapitlet om partnerdrap av Solveig Karin Bø Vatnar, er basert på egen forskning. Andre gir en oversikt over forskning på feltet, mens atter andre er erfaringsbaserte. Dette er ikke nødvendigvis et problem, så lenge det kommer klart frem hva premissene i de enkelte kapitlene er, men jeg savner at dette tas opp innledningsvis av redaktørene, og at det redegjøres for på en systematisk måte. Spesielt mangler det dokumentasjon på anvendbarhet og effekt der det blir foreslått terapeutiske tilnærminger. Tydeligst kommer dette frem i kapitlet om æresrelatert vold av Elisabeth Harnes. Første del av kapitlet gir en god oversikt over problemområdet basert på forskning og kunnskap fra både inn- og utland. I siste del blir narrativ terapi foreslått som arbeidsform i møte med klienter berørt av æresrelatert vold. Her beskrives metoden grundig over ti sider, men uten at det oppgis kilder som underbygger verken effekt eller anvendbarhet utover forfatterens egne erfaringer. Jeg likte allikevel godt kapitlet «Stress- og avmaktsbevisst omsorg» av Ole Greger Lillevik. Her skrives det klokt om hvordan ungdom i skjæringspunktet mellom barnevernet og psykisk helsevern preges av livsbelastninger utover voldserfaringer, og hvordan dette er et viktig aspekt i miljøterapi. Men jeg savner hva som er kunnskapsbaserte terapeutiske tilnærminger til posttraumatiske reaksjoner der dette er nødvendig.

Oversikt og nye aspekter

Bruk av sitater bryter opp teksten og gjør problemstillingene mer levende. For øvrig er det ingen figurer i boka før en kommer til side 295. Tabeller, figurer og illustrasjoner fremstår derfor som en ubrukt mulighet for å gjøre boka mer lettlest, og for å fremheve hovedpoeng.

Målgruppen som er oppgitt, favner fra studenter til forskere samt ansatte i tjenesteapparatet. Dette gjør det vanskelig å vurdere nytten når det gjelder målgruppen. Det som er sikkert, er at det første kapitlet er en god gjennomgang av hva fagfeltet vold i nære relasjoner inneholder i dag, og egner seg godt som en grunninnføring i feltet. Andre kapitler vil være for mer spesielt interesserte.